

Den nye afgift må tillige vurderes i forhold til de generelle bestemmelser i Traktaten, som forbyder toldlignende afgifter og interne afgifter, som begunstiger den indenlandske produktion i forhold til importen.

Udenrigsministeriet har påpeget, at den nye ordnings byrdefordeling kan opfattes som ulige behandling af importen, navnlig fordi importen i sagens natur ikke samtidig bliver aflastet for arbejdsgiverbidrag. I givet fald vil afgiften ikke kunne opretholdes for så vidt angår importen.

Udenrigsministeriet har foreslået, at det undersøges nærmere, om det ud fra en EF-retlig vurdering vil være mere hensigtsmæssigt, at omlægningen ændres til en fiskal afgift, dvs. uden forbindelse med de sociale ordninger, som herefter må finansieres af statskassen. En sådan omlægning ville lette mulighederne for at fordele byrden ligeligt på det indenlandske forbrug, altså importen og egen produktion til hjemmemarkedet, men vil til gengæld, hvis afgiften stadig knyttes tæt til momsgrundlaget, forøge risiciene for uforenelighed med EF's momsregler.

Der er ikke her taget stilling til, hvilken betydning det vil have over for EF, at man samtidig med præsentationen annoncerer, at omlægningen også skal ses i et langsigtet perspektiv, hvor overgang til en proms-model med tiden bliver mulig.«

Statusrapport fra arbejdsgruppen

Den 18. september 1987 foreligger den første udgave af statusrapporten fra arbejdsgruppen. Det påpeges dog, at der resterer en række uafklarede forhold af mere teknisk karakter, som der vil blive arbejdet videre med. Hertil kommer spørgsmålet om EF-medholdeligheden, der også skal vurderes nærmere.

I rapporten opereres kun med to modeller: differentieringsmodellen, der giver et arbejdsgivertilskud til virksomheder i de konkurrenceudsatte brancher, og omlægningsmodellen, der erstatter/omlægger fem arbejdsgiverafgifter, der beregnes på grundlag af antallet af fuldtidsbeskæftigede, med en ny arbejdsgiverafgift (ambi), der beregnes på momsgrundlaget.

Udvalget mener, at differentieringsmodellen er uhensigtsmæssig og i øvrigt giver store problemer i forhold til EF. Derfor indstilles det

(foreløbigt), at omlægningsmodellen gennemføres, dog således at de EF-retlige forhold undersøges nærmere.

Rent konkret går omlægningsmodellen ud på, at arbejdsgiverbidragene til de fem ordninger: Lønmodtagernes Garantifond, Arbejdsmarkedets Elevrefusion, førtidspension, arbejdsløshedsforsikring og AUD omlægges til finansiering efter en ensartet bidragssats beregnet på momsgrundlaget (ambien). Endvidere gives der et tilskud til arbejdsgivernes betaling af sygedagpenge. Tilskuddet modregnes i ambibidraget.

Med et ambibidrag på f.eks. 2 1/2 pct. påregnes et provenu på 8 mia. kr. Ved omlægning af de fem arbejdsgiverbidrag og tilskuddet til sygedagpengene mistes imidlertid 12 1/2 mia. kr. i provenu.

Statusrapportens afsnit om de EF-retlige forhold er skrevet i Udenrigsministeriet og svarer nøjagtigt til det ovenfor anførte (jf. telefax af 18. september).

I Skatteministeriet udarbejdes et notat af 22. september 1987 vedrørende statusrapporten. Vedrørende de EF-retlige forhold hedder det:

»Udenrigsministeriet har ikke taget endelig stilling til, om omlægningen vil være i overensstemmelse med EF-retten. Efter Udenrigsministeriets foreløbige opfattelse ses der ikke at være sådanne problemer, der umiddelbart må føre til, at man må fraråde ordningen.«

Udvalget har i et spørgsmål til udenrigsministeren spurgt, om dette findes at være en korrekt gengivelse af Udenrigsministeriets opfattelse på daværende tidspunkt. Spørgsmålet og besvarelsen heraf er optrykt som bilag 2 til denne beretning.

Arbejdsminister Henning Dyremoses brev til statsministeren

Den 28. september 1987 orienterer daværende arbejdsminister Henning Dyremose i et brev statsministeren om hovedindholdet i statusnotatet, og der peges i den forbindelse på omlægningsmodellen som den mest velegnede. Visse tekniske problemer skal dog stadig afklares i en senere rapport fra arbejdsgruppen.

Vedrørende de EF-retlige problemer hedder det i skrivelsen til statsministeren, at »omlæg-